

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRTÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség

és kintőhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova egy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők

Kéziratok nem adnak vissza

Miniszterek Erdélyben.

Azok a bajok, melyek a magyar állam fejlődését akadályozzák, nyugalmát zavarják és tekintélyét esorbtítják: legelőkébben nyilatkoznak erdélyi hazarésznünkben. Erdély e tekintetben érzékeny és megbízható fokmérője közállapotainknak

Ezen bajok egyike a nemzetiségi kérdés. Erdélynek szász és román anyanyelvű lakosságában állandó tanyát vert a magyar állam tekintélye ellen való izgatás. Egy csoport elégedetlen, nyugtalan s a zavarosban halászni kívánó egyén szítja egyes fókusokon az ingerültséget s átkos hálatlan-sággal fizet a magyar törvények és kormányzat liberális nagylelkűségéért. Főképpen a nemzetiségi iskolák arnyékában húzódnak meg az ilyen hazafiatlan irányzatok s a jövő generáció lelkét igyekeznek, a polgári kötelességek teljesítésének eszméje helyett, autonomikus jelszavak mögött bujkáló érdekek szolgálatába hódítani

A másik nem kevésbé égető baj: a székelyek gazdasági helyzete. Ez az erős és munkás faj földbirtokának megosztása s elértéktelenedése, iparának a romániai vámsorompó miatt való elcsenevesztése folytán és némely nagy hangú hazafiaknak a székely bizalommal való üzérkedése folytán gazdasági válságba jutott. Ez a válság okozza, hogy a székely nép, mely az erdélyi magyarság legerősebb és leghivebb fajfenntartó eleme volt a múltban s melyre ez a nagy hivatás tán még a múltnál is nagyobb mértékben várakozik a jövőre: vagyontalanul, csüggedetten pusztulni hagyja ősi tűzhelyeit s az idegenbe vándorol pénzt keresni, talán nyomorogni, talán elzúlni, idegenné válni.

Ez a két baj a legégetőbb kinja, a legveszedelmesebb nyílt sebe erdélyi hazarésznünknek. Egyik megtámadja a testi épséget, hogy a beteg szervezet megernyedett ellenálló képessége mellett annál biztosabban lopódzék tovább a másik.

E ennek a két bajnak mivoltát, nagyságát, orvosszereit jött tanulmányozni a napokban hozzánk két kiválóan munkás miniszterünk: Darányi Ignác földmivelésügyi és Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter. Az első a székely kormánybiztos társaságában Marosvásárhelyre s innen tovább a nagyobb székely központba sietett, meghallgatott minden panaszt és éles szemmel vizsgálódott a valóban orvoslásra szoruló komoly bajok és az itt-ott működő politikai vagy társadalmi érdekkörök komolykodó jelszavai között. A második Brassó, Nagyszében városok és környékük felekezeti iskoláit látogatta meg s a magyar állam tekintélyével lépett fel a sötétben bujkáló alattomos és hazafiatlan tendenciák ellen.

Sokszor hallottuk már a panaszt, hogy a magyar kormány nem fordít elég figyelmet az erdélyi állapotokra. Ime a magyar kormány tagjai minden díkezőnál ékebben szóló tettekkel és — a megnyíltan szükségesek lesznek — bizonyosan erélyes intézkedések áldásos sikereivel adnak ezaféle

L. I.

SZEMLE.

Darányi a székelyföldön. Darányi Ignác földmivelési miniszter, ez a legnemesebb értelemben vett szakember, alaposan gondoskodik arról, hogy az ő társasága körébe vágó föladatak tisztázására szükséges előtanulmányok megtéssenek. Kiválasztotta egyfelől

azt a férfit, a kinek személye osztatlanul teljes biztositást nyújtott az első percztől fogva arra, hogy a székelykerdes a legkomolyabban megfontolt államérendekből fog irányítani. Másfelől most maga a miniszter, mielőtt keblé szakembereivel földolgoztatná az összegyűlt anyagot — bejárja a székelyföld minden jelentős pontját, a városokat, falvakat, rengeteg erdőt s mindent megvizsgál személyesen. Utjában kísérik azok a kiválóan munkás miniszterünk referálói. A hol megállanak, ott Darányi megnyitja az ajtókat, nem hogy frázisos deklamációkat hallgasson végig a tisztelgő küldöttségek vezérszónokainak ajkáról, hanem hogy a földbirtokos úrtól le a szántó-vető parasztig, a szegény zsidófaragó napszámosig eleje járulhasson mindenki panaszával, kérésével. Cselekszi pedig ezt egyik helyen hajnalban, hogy késő este a hetedik határban ugyanígy fejezze be a napot. És az egész heti programban csupa vasuton, kocsin való utazás, alig valamicske pihenés. Meglátszik rajta, hogy ezt a kemény sort, a mely csak acélos erejű munkásnak való, Darányi és Sándor János együtt állították össze. A miniszter, a ki soha sem fárad el s biztos, a kinek soha sincs szüksége pihenésre. Az elmaradt bankettekért, közebedekért, tósztokért a székely nép halála fog kárpótlást nyújtani.

A kultuszminiszter Erdélyben. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a múlt napokat Brassóban és környékén töltötte főképpen a szász és román iskolák megvizsgálása végett. Múlt hó 29-en Rozsnyóra rándult ki és délelőtt meglátogatta a román iskolákat, hol a magyar nyelvi előmenetelt vizsgálta. A miniszter meglátogatta az állami kereskedelmi és polgári iskolát is és délután visszautazott Brassóba. Ott meglátogatta a görög-keleti román főgimnáziumot, a hol a tanulókat maga vizsgáztatván, közel két óra hosszágú időzött. A miniszter ezután a görög-keleti román kereskedelmi iskolát, majd pedig az állami kereskedelmi és a polgári leányiskolát vizsgálta meg. A miniszter a bolgárszegi görög-keleti román népiskolát

TÁRCSA.

Memento mori.

— A „Közérdek” eredeti tárczája. —
Írta: Sz. Thott Károly.

„Búsán szól a kis harang: halottak napja van.”
Sárgulva hull a levél a sírhalmokra. Hullás közben oly édesen susog: „Oda lenn már nem fáj semmi.”

Oly édesen pihennek meg a sírhalmok felett, mintha tudnák, hogy egyedül csak ott van a nyugalom, a boldogság.

Szeretettel simulnak a rideg hantokhoz örködnék a halottak alma felett, nehogy azok felébredjenek s ujrr kezdjek az életet, a szenvedést.

A fák díszől fosztott ágait megrázza az őszi szél. Letépi róluk az utolsó levelet is. Oly szomorú minden, még a természet is. Eltűntek a rét tarka virágai. Csendes az erdő; dalnokai messze, délre költöztek el, a hol még dalol bűvös-bajos hangján a csalogány. Fűtül a szél, a levegő teljesen lehűlt.

Ruháját keblén összevonva, fiatal lányka siet a temető felé.

Kezében koszoru, szemében köny, szívében fájdalom. Kis keze remegve tartja a koszorut, mintha félne, hogy elveszti az édes anyjának szánt drága kincset.

Igen, kincset ér a koszoru, melyet a szeretet fon s melyen a fájdalom gyöngyei ragyognak.

Meggyorsítja lépteit, csakhamar elér a temetőt. Félekén lép a halottak birodalmába.

Kebléből sóhaj tör elő. Az első, melyet megpillant: anyja keresztje.

A setét szempillák lezáródnak, de átszivárog rajtuk a köny.

Néhány lépés még — és a kedves sírhalmhoz érkezik.

Letérdel az egyszerű fejéhez és fájdalmasan zokog: „Anyám, óh édes jó anyám!” Összekulcsolt kezeit az ég felé emelve imádkozik szívből, erzelemmel, — anyjáért. Majd lehajol és megcsókolja a kedves hantokat. Könyei hullanak, mindmegannyi gyöngy, mely a szeretet tárházában, a gyengéden szerető szívből terem.

Fájdalmas zokogására, a néma visszhang felel.

Óh! te kedves, jó leány, miért nem sírsz az élőkért? Anyád már boldog, nem szenved többé.

Óh, ti rideg hantok, miért nem adjatok vissza az árva, elhagyott leánynak egyedüli támaszát, miért zárjátok el szerető esőkjai elől a kedves, jó anyát?

Ne sírj leányka az Isten nem hagyja el az árvákat! Órangyalod vigyáz lépteidre. Ne sírj! Töröld meg könnytől nedves arcodat és imádkozz az élők azon sokaságáért, kik megvetve erkölcsi és társadalmi törvényt, a rossz útra tertek.

Imádkozz azokért, kik oly ösvényen haladnak, mely a kárhozát felé vezet.

Az ima megenyhíté a leányka szívét. Kebleben csillapult a fájdalom. A keresztyéni megnyugvás átszellemité arczát.

Csendes boldogság honolt azon.

Boldogok azok, kik sírni és imádkozni tudnak.

Boldog volt a lányka is.

Szívét már nem tépte annyira a bánat. A háborgó tengert lecsillapítá az imára jött égi vigasz. Nem érezte már magát oly elhagyottnak.

Az ima erőt adott neki elviselni az egyedüllet iszonyu fájdalmát.

Csendesen felkelt térdeplő helyzetéből. Körül nézett. Néma volt a temető; csak itt-ott zokogott egy-egy elhagyott szív a kemény hantok felett.

Az igazán érző szív nem czégereskedik fájdalommal. Korán kijő a temetőbe leróni a kegyelet adóját szeretett halottja iránt.

Diszes családi sírbolt körül berruhás szolgák forgódnak.

Cziczomázzák a sírt, igazgatják a koszoruk szalagjait s oly felve tekintenek az elvégzett munkára, attól tartva, hogy az „úr” nem lesz megelégedve a diszítéssel, hogy haragosan jó majd haza a „megtekintés”ről.

Hej! így szokott az lenni a nagyvilágiaknál! Csak kimennek megtekinteni — halottak napján — a felékesített sírdombot és ezzel vége! Elég lön tevé a kegyeletnek . . . Elég a társadalmi, illetve a megszokás követelményeinek.

(Tisztelet a kivételeknek, — ezek előtt meghajtom magam).

* * *

Este van. Az égen a csillagok milliói ragyognak. Fényárban uszik a temető is, mintha az égbolt visszfényt vetett volna rá.

Diszes sírbolt előtt előkelő család.

A férfi kalap leveve . . . hallgatja neje megjegyzéseit. Mellettük a család reménydús sarja nézi a márvány emléket, melyre fényt számos mécs világa vet.

Elmerengnek a sok szalagos koszorukon, azután imádkoznak . . .

A márvány emlékre szomorufüz borul. Olykor-olykor a szél odaúti a levéltelen ágakat a hideg márványhoz.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószer.

is megvizsgálta, majd pedig a csángó-magyar Hétfalut tekintette meg. Este a miniszter elutazott Nagyszébenbe, hogy a szász iskolát megvizsgálja.

Az állami hivatalnokok biztosítása. Lukács László pénzügyminiszter a múlt héten fogadta a biztosíték letételére kötelezett magyar állami tisztviselők küldöttségét, melyet dr. Hegedűs Lóránt országgyűlési képviselő vezetett el. A küldöttség a biztosíték eltörlesztését, vagy mérséklését, esetleg a fennálló erre vonatkozó törvénynek módosítását kérte. A miniszter azt válaszolta, hogy a kérést maga is teljes mértékben jogosnak tartja. A mennyiben annak teljesítése a kincstárra megterhelést nem ró, hajlandó az átnyújtott memorandumban foglaltakat megfontolás tárgyává tenni a kérést teljesíteni.

A községi iskolaszékek. A községi iskolaszékek, valamint a községi elemi népiskolák tanítói, illetve igazgató-tanítói részére szóló új Utasítást Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter kibocsátotta s ezután az 1876. évi 20.311. sz. alatt kelt rendelettel kiadott régi iskolaszéki utasítást hatályon kívül helyezte. A közoktatásügyi kormány az egységes nemzeti népoktatás érdekében arra törekszik, hogy az állami, valamint a községi elemi népiskolák, melyek a miniszter közvetlen vezetés alatt állanak, egységes szervezet, egységes vezetés és egységes belső rendtartás alá kerüljenek. E végből a községi elemi népiskolák anyagi ügyeinek ellátását, a helyi felügyelő hatóságnak: a községi iskolaszékek ügyrendjét, hatáskörét, ellenőrzési eljárását, felügyeleti jogát, valamint községi elemi iskolák belső szervezetét és rendtartását egészben ugyanazon alapelvek szerint állapította meg az új utasításban, a melyek az 1901. évi május hóban kibocsátott állami iskolai új gondnoksági utasításban lefektetve. Ekképp az 1800 állami elemi iskola és ugyanannyi községi elemi népiskola és az ezekben működő összesen 8000 elemi népiskolai tanító egységes szervezet és rendtartás mellett szolgálja a magyar népoktatás ügyét. Az utasítás lényegesen csak ott tér el a szerinti az új gondnoksági utasítástól, a hol azt a községi iskolaszékek, az 1876. évi XXVIII. t.-cz. által biztosított bizonyos fokú önkormányzata s különleges jogai megkövetelik.

Kereskedők panasza.

A budapesti ipar- és kereskedelmi kamara elnöke, Lánczy Leó udvari tanácsos nagy küldöttséget vezetett a kormány több tagjához, mely küldöttség az összes kereskedelmi kamarák és számos egyéb kereskedelmi testület képviselőiből alakult. A küldöttség a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat ama rendelkezése miatt adta elő panaszát, mely szerint kereskedők könyvkövetéseiket nem perelhetik a cég székhelyén, hanem az adós lakhelye szerint illetékes bíróságnál. A küldöttség kitűnő szónoká hivatkozott a harminczéves gyakorlatra, valamint arra, hogy e hosszú idő alatt mi sem történt, a mi indokolná az attól való eltérést. Utalt továbbá arra, hogy a kereskedőkkel szem-

ben e rendelkezés folytán majdnem elviselhetlen igényeket támasztanak és hogy másrészt az alpereseknek, miután a követelések egy elenyészőleg csekély százaléka majd mind jogosak, sokkal több költséget okozna a neheztelt rendelkezés, mint eddig kellett viselniük.

Ama indokok közt, melyeknek a perrendtartás törvényjavaslata keletkezését közzöni, szerepet bizonynyal nem játszott holmi ellenséges indulat a kereskedelem ellen, mert olyan nem létezett és nem létezik. Ha az igazságügyi miniszter indítatva érezte magát, hogy erről kifejezetten biztosítson, úgy ez csak azért történt, mert mióta az agrár és a kereskedelmi érdekek egymás ellen küzdenek és ezt nagyobb lármával teszik, mintsem tulajdonképpen szükséges lenne, nálunk mindent ez ellentétek szempontjából néznek és azt hiszik, hogy mindenkit minősíteni kell, vagy agráriusnak vagy merkantilistának. Nem is tartják lehetségesnek, hogy valaki megőrizhesse tárgyilagosságát és befolyásolatlan maradjon. Amde Plósz Sándor igazságügyi miniszter se nem agrárius, se nem merkantilista, hanem jogász, és csak ott, hol a jogász megszűnik, vagyis a hol a jog kérdése nincs többé játékban, épp úgy merkantilista, mint agrárius ő, mert, amennyire jogosult, mind a két érdek szíven fekszik.

Jogi szempontból és kivált modern jogi felfogásból, mely az adóst a lehető legnagyobb védelemben részesíti, érthető, hogy a javaslat rendelkezése szerint könyvkövetéseket csak kereskedővel szemben lehet a könyvvitel helyének bírósága előtt perelni. A ki valakitől valamit akar, keresse fel az illetőt. Mikor a könyvtartozás keletkezett, az adós kereste fel hitelezőjét, ha ez nem kímélte őt meg a fáradságtól. A feltevés legalább e mellett szól. Mikor meg a hitelező a pénzt követeli, fáradjon ő, ha az adós fel nem menti őt a fáradságtól.

Egyébiránt kijelentette az igazságügyi miniszter, hogy a tervezett polgári perrendtartás szövegében levő rendelkezése nem organikus része annak és hogy ennek folytán módjában van a kereskedők kívánásait megfontolás alá venni.

A küldöttséget ez a nyilatkozat megnyugtatta és bizonynyal megnyugvást fognak abban az érdekeltek körök is találni. De nemcsak a közvetlen érdekeltek, hanem ez országban mindenki szívesen fogja hallani, hogy a magyar igazságszolgáltatásba semmiféle politika nem játszik bele, sem agrárius, sem merkantil, sem más egyéb.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen be- küldeni sziveskedjenek.**

— **Halottak napja.** Városunk közönsége tegnap este szokásos kegyelettel ülte meg a halottak emlékeztetését. Az egész város a temetőkhöz járt, melyeket virággal hintett be, fényvel árasztott el, a virágnál

is szebb, fényvel is ragyogóbb hűség és szeretet. Gondos családfő drága emléke, édes anya forró szeretete, testvéri és szülői ragaszkodás leugtek a sírok körül s hatottak meg könnyekig azok lelkét, kiknek gyászolni való veszteségeik voltak. A mulandóság gondolata és a kegyelet érzelme uralkodott a némán, meghatottan tolongó néptömeg borongó hangulatán. Az ifjuság az elhunyt tanárok sírját, a tüzoltó-testület az alapító-tagok sírjait kereste fel s hálásan adózott emléküknél.

— **A reformáció emlékeztétét** lelkes ünnepegy keretében ülte meg a Bethlen-kollégium tanárkara és növendéke az intézet dísztermében. A XC. zsoltár hangjai után szép alkalmi imát mondott Tóbis Jenő VIII. g. o. tanuló. A fogimnáziumi vegyeskar „A gályarabok énekét” adta elő dr. Farnos Dezső tanár művészi átülgozásában és vezetésével. Emlékeztetést Zajzon János vallástanárral mondott a nála megszóított gazdag tartalommal és ékesszólással azon hatásról, melyet Kalvin János reformátor kora erkölcsi életére gyakorolt. Különösen szép volt a beszéd bevezető része, a hol az emberi szellem felszabadulását ünnepelte. A tanítóképző-intézet férfikarának válaszos áhitatát lehelő éneke után két szép szavaltat következett: Lampérth G. „A gályarab” cz. költeményét Nemes Sándor, Lévy József „Az apostol” cz. költeményét Váro Zoltán VIII. o. tanuló adta elő hatáson, interpretálva a költemények gondolatait. Az ünnep a Himnusz hangjai közt záródott.

— **A nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör** a tel. közeledtével ismét megkezdte áldados működését. Ez egyet, mely csendben de igazi meleg emberszeretettel működik, felköltötte emberbaráti jótékonyaság apostolainak figyelmét a távolban is; így pld. Geőcze Surota, ez az okos, sokat látott és sokat tanult kitűnő író, felemlítette a f. évi tsnádi széky kongresszuson tartott felolvasásában is, a többiek sorában így szólva egyetünkről: „Hogy egyes lelkes nők kitartása mily eredményt vivhat ki, arra épp Erdély szolgált példát: Gyarmathy Zsigáné a kalotaszegi varrottas elterjesztésével Kalotaszeg leányainak nem csupán kenyeret ad kezükbe, hanem a becsület kereset biztosításával az elzüléstől is megóvjá őket. A nagyenyedi nőegylet is okos, józan szocialpolitikát üz, mikor a szegény iskolás gyermekeket ruházza s a jó tanulókat jutalmazza és valamennyinek karácsonyfát állít.” Az egyet választmány a f. hó 29-én tartott gyűlésében, melyen a betegsége miatt távollevő Török Bertalané elnök helyett Krizmanits Vilmosné al-elnök vezette a tanácskozást, 9 iskolának szegény, de lehetőleg jó tanuló közlül nagy fáradsággal valogatta ki a legszegényebbeket s 844 korona összeget szavazott meg ruházatra. Igaz, hogy ez összegből még 100 korona hiányzik, de reméli, hogy a jó emberek majd csak összehozzák pld. egy kellemes kis estelyen, melyet decz. 6-án szándékozik megtartani s melynek ének, zene és szavaltból álló műsorát egy kis tánczcal fogja befejezni. Kérjük is a nemes emberbarátokat, szivesked-

Olyan fájó, síró hang támad tőle. Talán panasz — a tulvilágról? . . .

Távolabb éltés nő sir, mint egy gyermek. Zokog a porladozó fejfa mellett. Az élet súlyos terhei látszanak barázdás arcán.

Az élet ekéjével szántott barázdákra hull a könyek zápora.

Galambósz hajával játékot üz a szél. De őt nem zavarja semmi. Nem tud e világról semmit. Elfeledi a nyomorteljes éveket, el a bús özvegységet, nem hall, nem tud semmit: csak imádkozik — és boldog.

Példát vehetnének tőle azok, kik azt hiszik, hogy a földön nincs boldogság — a pénzen kívül.

Igen, a földön is van boldogság és ezt a hit adja meg.

A hit, a vallás az üldözött kebel sebére a nyugalom édes érzetét csepegteti. Felvillanyozza a lankadó erőt, a sorssal meghasonlott lelket kibékíti végzetével.

Mily szép, mily magasztos a halottak emlékét tiszteletben tartani. Mily lélekemelő tiszteletükre ünnepet szentelni.

Még a harang is szebben szól, ünnepélyes hangja rezgésbe hozza a szív húrjait.

Boldogok azok, kik szívük bánatán a szeretett halott sirhalma felcst enyhíthetnek, kik koszorút helyezhetnek oda, azon hantra, melyek anyai boldog óra emléket zárnak magukba, mely anyai szeretetet takar előlünk és a világ elől.

Hej! de a kik távol vannak és csak a szellőre biztatják sóhajukat, hogy vigye el oda, a drága halomra, mely alatt a szív nem érez többé sem örömet, se fájdalmat: azoknak kínos e nap.

E sorokat írva fájdalmas érzés születik meg lelkemben.

Vajjon, ha az Úr hívó szavára nekem is meg kell jelennem az igaz Bíró előtt, lesz-e valaki, ki könyázott koszorút hoz síromra? Vagy talán az a végzetem,

hogy mindazokat, kikhez a szív köteleke fűz, nekem kell elkísérnem oda, honnan nincs többé visszatérés?!

Fájdalmas utak, sokszor bejártalak már, pedig, még nincs vége! . . .

Majd ha az utolsó koporsóra hull a hant, akkor, akkor majd én is nyugodni fogok, ott, melletted, édes, feledhetetlen, drága jó lélek, kivel oly sok éven keresztül boldog valék.

Vajjon látod-e a tulvilágról árván maradt kis fiaidat, örködik-e felettük szellemed, óvod-e, véded-e őket veszélys pillanatokban?

Ha látod az anyátlan árvákat, tudom, hogy az neked fájdalmat okoz!

Nem oly szelidek már ugy-e lelkem, mint voltak akkor, midőn a te gondviselő karjaid közt pihentek meg, elfáradva játék után?

Ruhájuk tiszta bár, de én mégis oly kínzó gondolatokkal nézem, nekem úgy tűnik fel, hogy hiányzik onnan, azokról a kis gyermekruhákról valami, egy izléses csokor, minőkkel csak Té tudtad őket felékesíteni.

Olykor-olykor a gombok is leszakadnak. A nedves őszi levegőtől kipirul az árvák arca. Fázva jönnek be. Csendesen simulnak hozzám. S míg az ártatlan gyermek szemek mosolyogva tekintenek felém, én kerülöm az alkalmat, hogy szemekink találkozzanak, mert nem tudom elrejtteni előlük azt a fájdalmat, mely lelkemen keresztül vonul.

Ne kezdjék el oly korán a szenvedést. Ugy is hosszú az élet!

A legkisebb még most tanul beszélni, ennek még legtöbb van hátra. A nagyobbcskák már érzik az anya hiányát.

Elgondolkoznak, de még az érzelmek zür-zavarából nem szűrődhetett le a szíven át teljes valójában helyzetük szájalomra méltó állapotának öntudata.

Istenem, mi lenne belőlük, ha én is kidűlnék a sorból, ha idő előtt. . . kelle-e lehunyni az örök álomra szememet?

Ha láttok éhező gyermeket bolyongani az utcán, ki könyöradományért nyújtja feleték remegő kis kezét, ne forduljatok el tőle szívtelenül.

Segítsetek rajta erőtökhöz mérten. A jóságos Isten ezerszeresen visszafizeti ezt nektek. A könyörületesség piczi magjából fejlődik a tereblyes fa, mely árnyat ad majdan a jól megfutott pálya végső határánál.

Ne feledjétek el soha sem azt, hogy Isten mindent lát!

Eljő a nap, a feltámadás napja, midőn számolnunk kell tetteinkről.

Feltámadunk! Ismét látni fogjuk azon szeretett lényeket, kiket a halál angyalának hideg csókjai a tulvilágra szólítanak.

* * *

A távolból harangszót hoz felénk az őszi szél. A róza szirmait dér lepi be. Pirulva hajlik a tövisék fölé mintha rejtőzni akarna a szél romboló hatalma elől.

Nem oly régen volt az, midőn még a napsugár csókjai ébreszték fel őt, — a virágok királynéját, nem oly rég' volt az, midőn a nap csalfa sugarai fürdének harmatgyöngyös kelyhében.

Hol vannak most? Hová tűnt el a harmat, napsugár? Szegény róza, nem tudod azt, hogy semmi sem örök az ég alatt? Semmi más, mint a létért való küzdelem?

Viruló szépséged eltűnt, mint a tó tükrén a habfodor, elharadtál, eloszlott az ihlet, melylyel magadhoz vonzád bálulódat. Az enyészet angyala feletted is kiterjeszté szárnyait. A fagyos szél letép az ágról és sebes szárnyakon ragad hegyen-völgyön keresztül.

Víz, messze, — messze.

jeenek a 2 korona évi díjat befizetni; ha tudnák, hogy milyen sok szegény tanuló kénytelen az egylet. elegendő évi bevétel hiányában mellőzni, bizony talán megkérdeznék szívesen ez összeget.

— **Adomány a Bethlen-szoborra.** A Bethlen-kollegiumban 1872-ben érettségi vizsgálatot tett tanuló-társak, találkozásuk 30 éves emlékét, október hó 12-én, a többek között azzal is megörökítették, hogy tekiutéses összeget, 92 koronát adtak össze a Bethlen Gábor szobrára. Adakozók a következők: Bodola László csurgói gimn. tanár, Budai Elek deesi íg. tanító, Cseh Pál brassói főerdész, Diószegi Samu a szekelyudvarhelyi államepítészeti hivatal főnöke, Gidófalvi Béla lugosi számtanácsos, Kelemen Győző márkosfalvi ref. pap, Nagy Károly erdőtanácsos a földművelésügyi minisztériumban, Sebastyén Sandor polgári iskolai tanár Nagyenyeden és Szabó Gyula csücsi állami iskolai tanító. Fogadják a nemes szívű adakozók a szobor végrehajtó bizottsága halas köszönetét.

— **Az erdélyi róm. kath. státusgyűlést** gróf Majláth Gusztáv Károly püspök következő irattal hívta össze: Az erdélyi róm. kath. státusgyűlést azon alapon és jog erejével fogva, melyet számára ősi törvényeink, királyi rendeletek, évszázados gyakorlat s utabban a császári és apostoli királyi Felsegének 1867-ik évi augusztus hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározása biztositának, közgyűlésre folyó 1902 évi november hó 13-ik napjára Kolozsvárra összehívandónak ítélem és az Urnak szent nevében ezennel összehívom. A gyűlés tárgyait kepezi: 1. az igazgatótanács évi jelentése; 2. a kilépő igazgatótanácsosok helyeinek szabályszerű betöltése. Ennek fogva van szerencsem felkérni, hogy a folyó évi november hó 13-án ezennel kihirdetett státusgyűlésen megjelenni, a tanácskozásonban résztvenni és megjelenéséről vagy akadályoztatásáról az igazgatótanácsot mielőbb érte-íteni sziveskedjek. Kelt Csicsó-Keresztúron, 1902. szeptember 25.

— **A megtérült kár.** B. becületes szabó-mestert baráti körben nyugtalan természetű embernek ismertek. Folyton új terveket kovácsolt, minden pillanatban új vállalatokba becsajtkozott, azonban semmit sem bonyolított le eredményesen. Alig volt a városban egyesület, melynek, habár mindig csak rövid időre, tagja ne lett volna. A legutóbbi társulást tíz barátja és iparostársa rendezte oly czélból, hogy közösen öt egész osztály-sorsjeggyel játszanak a legnagyobb osztály-sorsjáték üzletben Török A. és Társa bankházában (Budapest, Teréz-körút 45/b). Kezdetben örömmel csatlakozott társaihoz, azonban csak két osztályon át fizette be az esedekes összeget, mert mint mindig, így most is gyorsan elvesztette türelmét és a társaságból kilépett. Negy hettel a kilépés után a mi szabónk vacsora után családi körben olvassa az esti lapot. Az újságot feltéletesen forgatja, midőn tekintete egy kis közlemeden megakadt, mely nyilvánosságra hozza Török bankház mesés szerencséjét. Egyszerre csak elfutja a méreg és dühötől izgatva kiáltja: „Llyen pech! Az a szám, melylyel játszottam, főnyereményt nyert. És én baiga, be-

szünttettem a játékot. Ilyesm csak velem történhetik! Egy pillanatig kínos csönd uralkodott a szobában, egyszerre azonban a család legidősebb fia egy hatalmas „Éljent” kiált és mintha megőrült volna, elkezd az asztal körül táncolni. „Apan! kiáltja izgatottan — a kar megterült! Én ezzel a sorsjeggyel hatad mögött tovább játszottam.”

— **Az osztály-sorsjáték új játékterve.** A m. kir. szab. osztály-sorsjáték legújabb játékterve, a mely november 20-án kezdődő sorsolások tervezetét magában foglalja, érdekes újításokat tartalmaz. Egész sor főnyereménynyel és nagyobb nyereménynyel toldatott meg a nyeremények száma, a mi által a nyeremények összege a régi 13.160.000 koronából 14.459.000 koronára emeltetett. Egy millió koronánál többel szaporították meg a nyeremények számát, a mikor a sorsjegyek számát tízezer darabbal emelték. Az új nyeremények közt van egy 80.000 koronás, egy 50.000 koronás, egy 25.000 koronás, egy 20.000 koronás, öt 10.000 koronás. A több főnyereménynyel a nyeres esélye kétszertelenül megjavult.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában

Sz. 2762—1902. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak a pókafalvi gör. nemegyesült iskola-alap végrehajtást szándékozik elleni 241 korona 82 fillér tökéltetés s jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. járásbírószék) területén lévő Pókafalva községben és határában fekvő a pókafalvi 31 sz. tjkben A + 2—5 r. 68, 1349, 1350, 1354, 1943 hr. sz. a. foglalt pókafalvi görög nemegyesült iskola-alap nevére felvett ingatlanokra az árverést 2602 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanoknak az 1902. évi november hó 17-ik napján d. e. 9 órákor Pókafalva községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladani fognak.

Árverezni szándékozik, végrehajtató és képviselője kivételével, tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át vagyis 260 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett arólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. a. kelt sz. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezehez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni. Kelt Vizaknán, 1902. évi július hó 27-én.

Korinsky,
kir. aljárásbíró.

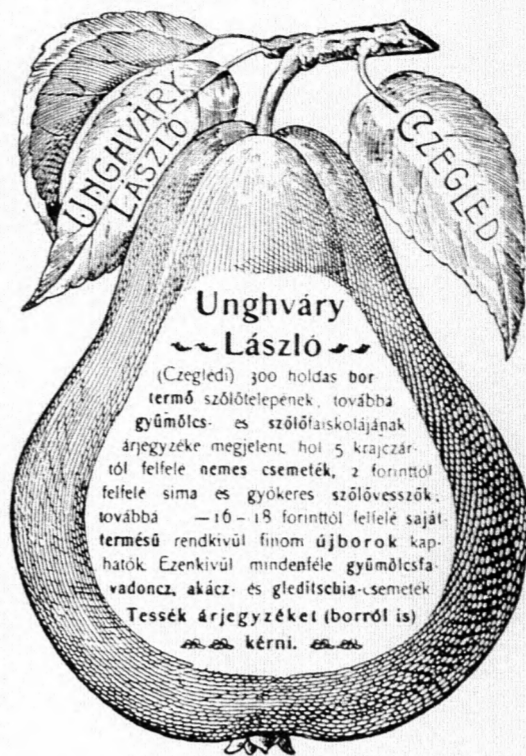
536 1—1

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 200,000 korona.

Elfogad betéteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betáblázásra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9—12 óráig.

487 3—12

Naponta kétszer friss sütemény.

Van szerencsem a nagyérdemű közönség szíves figyelmét csemege- és péküzletre felhívni. Különösen figyelmebe ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű boraimat, melyeket a megyesi Czeli Frigyes és fia czég pincejéből szereztem be.

1 liter finom asztali bor	—64 kor.
1 " " pecsenye	—80 "
1 " " rizling	1— "
7 deczi csemege gyógy Küküllő gyöngye	240 "
3 1/2 " csemege gyógy Küküllő gyöngye	130 "
7 " csemege gyógy rizling	220 "
3 1/2 " " " " " "	110 "
7 " " " " " " "	2— "
3 1/2 " " " " " " "	120 "
7 " " " " " " "	160 "
5 " " " " " " "	140 "
3 1/2 " " " " " " "	1— "

Továbbá kaphatók: naponta friss szebeni felvágottak, valamint csemege-sajt és friss székely túró, ugyszintén finom likörök, tea-sütemény, tea, rum.

T. vevőim szíves partfogását továbbra is kérve, maradok tisztelettel

Beer G. Dániel,
sütő.

Naponta kétszer friss sütemény

Első rendű gőzmalmai lisztek nagy raktára.

Végre ledob egy kopár sziklacsücsra. Körülötted pusztaság. Kóhalmaz közül gúnymosolyt hint feled az elszáradt, katang-kóró... Hirdeti az egyenlőséget, melylyel a szeretet jár karöltve.

Szeretet a sir ölen, egyenlőség a halálban.

Látod mily kegyetlen a végzet? Életedben ragyogó pompa környezett, szép voltál, kedvence az embereknek...

S most?...

Előtte a rideg való!

A sorsnak kénye felemel bennünket a földi boldogság égi honába. S miért? ... Hogy a szenvedés feneketlen örvényébe dobhasson.

Környeztet bár bennünket pompa, fény, figyeljenek bár parancsszavunkra bérruhás szolgák: ne feledjük el a jó Istent.

Legyünk bár szegények küzljünk nyomorral, ajkunk azért ne nyíljék panasz hangra, mert a végzet útjai ismeretlenek.

Kialszanak a gyertyák, a mécsek lángjai. A bávatos, keseregő hívek hazafelé indulnak, az egyenlőség, a szeretet honából...

A temető ismét csendes, néma lesz.

Benne csakis a szeretet és mulandóság auggala örökdik.

Fütyöl a szél, tépi a levelet. Elviszi dísznek azon sírokra, melyekre a szeretet, ... a kegyelet, ... nem helyezett koszorút.

Talán olyan sírhalomra ejti le a szél a sárgult rózsaszirmot, melyeket már nem ékesíthet fel senki, ... mert azok is, kik eddig azt tevék, pihennek rég a temető csendes ölében.

Temetkezések legolcsóbban elvállaltatnak.

Alsófehérmegye elsőrendű bevásárlási helye.

Tánger József, ezelőtt Vajda Péter

általános közkeveltségnek örvendő női- és férfidivatáru-kereskedése

NAGYENYEDEN

Van szerencsem a n. é. közönség szíves tudomására juttatni, hogy az őszi és téli idényre a női- és férfi-divatáru-különlegességeim már teljesen beérkeztek és azokat az ösmert szolid határozott áraink mellett bocsátom igen tisztelt vevőim rendelkezésére.

Női divatáru-különlegességek.

Csak is a legjobb minőségű gyapju, selyem, mosóbárony, peluch és mosószővetek. Francia flanel, kazán és barchettek. Hárász és posztó kendők, francia ruha-díszek, bellések és piperezikkek. Francia szabású miderek. Legújabb arcfátyolok. Bluzok. Kötények és szoknyák. Szörme és toll boák. Dús választék északi szövetekben és mindennemű kézimunkához szükségesítő congre, jára canava és kalotaszegi vásznak, valamint, czérna, pamut és D. M. C. színes fejtőkben.

Továbbá igen tisztelt vevőim kényelmére üzletem mellekheleiségekben külön egy vászon-, asztalnemű-, paplan-, matrac-, butorszövet- s mindennemű asztal alá való és futószőnyeg-, valamint gyapju- és csipkefüggöny-, ágy- és asztalterítő-osztályt rendeztem be, melyben a mai kor legmagasabb igényei is a legszolidabb szabott árak mellett teljes kielégítést nyernek.

Amidőn még igen tisztelt vevőimet a legszolidabb kiszolgálásról biztosítom, maradok kiváló tisztelettel

Tánger József.

140 6—*

Sirkoszoruk legnagyobb raktára.

Koszorúszalagok legszebb választéka.

Ércz és fa koporsók raktára.

Berkovits Béla

női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruha,
valamint
férfi-divat-különlegességi üzlete
Nagyenyeden, Fötér 3. Minorita-rend épületében.

Van szerencsem a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az őszi idényre megérkeztek

**a női-, férfi-, fiu- és gyermek-készruhák,
valamint a
férfi-divat-különlegességi cikkek.**

Ezen alkalommal batorokodom a nagyérdemű közönség figyelmét az őszi idényre újonnan berendezett raktáromra felhívni.

Raktáromon tartok legdivatosabb férfi-, fiu- és gyermek-öltönyöket, téli kabátokat, legújabb Raglan kabátokat, bundákat, magyar gyártmányú kifünő minőségű kalapokat, kézi munka által előállított férfi-, női- és gyermek-czipőket, nyakkendőket, fehérműt, valamint minden e szakmába vágó cikket.

Midőn a n. é. közönséget a legszolidabb kiszolgálásról, valamint legolcsóbb árjegyzéséről biztosítom, vagyok minél számosabb látogatásait kérve, szolgálatra készen kiváló tisztelettel

Berkovits Béla.

Saját szabó-műhely.

Czipő nagy raktár kézi munka által készítve. Bel és külföldi postázó és szövet nagy raktár.

Gyomorbetegségeknél nagyon fontos!

Étvágytalanságot, gyomorbajt, gyomorémelygést, rossz emésztés folytan beállott főfájást, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat stb. azonnal biztosan eltávolítanak az ismeretes

Brady-féle Máriaczei gyomorcseppek.

Valamennyi gyógyszerárban kaphatók.
Sok ezer köszönő és elismerő irat.

Főraktár Nagyenyeden: Kovács J. gyógyszerárban.

Ára üvegenként használati utasítással 80 fillér, dupla üveg 1 kor. 40 fillér.

Hamisításoktól óvakodni kell: a valódi Máriaczei gyomorcseppek védjeggyel és aláírással ellátva. Figyelembe veendő, hogy a régi jóhírnevű valódi Brady-féle Máriaczei gyomorcseppek ára üvegenként 80 fillér, dupla üveg 1 kor. 40 fillér, míg a nem valódi, csekélyebb értékű utánzatokat olcsóbb árában, többnyire 70 fillért kínálnak.

471 2-12

Az intelligens közönség találkozási otthona.

Vorobicz Kálmán

vászon-, női és férfi divat- és kézműves-üzlete
Nagyenyed, Fötér (Hid mellett.)

Az őszi és téli idényre, teljes szakképzettségem s e tere, hosszú időn át szerzett tapasztalataim folytan, oly előnyös bevásárlást tettem, nagyérdemű vevő közönségem nemes elve szem előtt tartásával, nagyjából

hazai gyártmányú árukkal,

hogy azon kellemes helyzetbe jutottam, a nagymennyiségű vétel folytan, miszerint **minden cikket sokkal jutányosabban árulhatok,** mint bárhol, mert: a már kezdetleges bizalmakat megerősíteni óhajtom. E kedvező körülmények hatása alatt van szerencsém dús raktáramra becses figyelműket e helyen is felhívni. Remek újdonságú női ruha-kelmék, divatselymek, mosbársonyok, barchetek, flanellek, téli posztó és haraszti-kendők, kész blousok, női és férfi fehérműt, nyakkendők hírneves magyar gyártmányú, finom női-, férfi és gyermek-czipők s harisnyák, csakis finom nyulszőrből készült férfi kalapok, szobaberendezések, szőnyeg-, függöny-, ág- és asztalterítőkből, paplanokból, vászon-, kézmű- és rövidárakból. Óriási választék mindennemű kézimunka-darabok s hozzávalókban, melyek figyelmes beosztása győ-nörködtetőleg hat vevő közönségemre.

Kittűntető bizalmu parancsukat várva vagyok
kifünő tisztelettel

Vorobicz Kálmán.

63 68-*

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Elvém. szolid haszon nagy forgalom. Legsúlyosabb, szigorúan határozott árak.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

JEGYZÉKE az

55,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben:

1.000.000 korona.

Korona

1 jutalom	600000	1 nyer. á	400000	1 " "	200000	2 " "	100000	2 " "	90000	2 " "	80000	2 " "	70000	2 " "	60000	2 " "	50000	2 " "	40000	2 " "	30000	2 " "	25000	2 " "	20000	2 " "	15000	2 " "	10000	2 " "	5000	2 " "	3000	2 " "	2000	2 " "	1000	2 " "	500	2 " "	300	2 " "	200	2 " "	170	2 " "	130	2 " "	100	2 " "	80	2 " "	40	2 " "
-----------	--------	-----------	--------	-------	--------	-------	--------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	------	-------	------	-------	------	-------	------	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	-----	-------	----	-------	----	-------

55,000 nyer. és jut. kor. összegben 14.459,000

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk

Kilencz millió koronánál többet nyertek nálunk nagybecsült veivők. Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nem sokára újból kezdetét veszi.

110,000 sorsjegy 55,000

pénznyereménnyel sorsolják ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a melékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizennégy millió 459.000 koronát. egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt	— 75,	vagyis	1.50 korona
egy negyed (1/4) " "	1.50	" "	3.—
egy fél (1/2) " "	3.—	" "	6.—
egy egész (1/1) " "	6.—	" "	12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó év november hó 10-éig 498 3-6
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Társa

bankháza
BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főrudánk osztálysorsjáték osztályai:

Főüzlet: VI., Teréz-körut 46/a.

Fiókok: 1. Váci-körut 4.

" 2. Muzeum-körut 11.

" 3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. Török A. és Társa bankháza Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget..... korona összegben

utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm mellékelem bankjegyekben (bélyegekből) } A nem tetsző törölvendő.

Postos cím:

A ki

a Biblia szent történeteit, a Szentírás és az Apostolok Könyveit és Iratait szépen, érthetően, egyfolytában olvasni óhajta — vegye meg a **Verses Szentírás**, mely négy kötetből áll. Ára 9 kor. 60 fill és egyedül a **Verses Szentírás** kiadóhivatalában Egerben (Hevesmegye) kapható. — Ugyanaz nagyobb kiadásban, egy kötetben 10 kor. 40 fillér. 533 1-30

Epilepsia.

A ki nyavalyatörésben, görcsökben és ideges bántalmakban szenved, kérjen prospektust, a melylyel ingyen szolgál és bérmentve a **Schwanen gyógyszerár** Frankfurt a. M.-ban.

484 2-1-12

483 2-14

Gráci

lodent világhírű **különlegességet** előírt ezég a kereskedelembe hozza. Ez egy hamisítatlan tiszta gyapjuból készült, csaknem elviselhetetlen és uraknak és hölgyeknek elegáns ruhaanyag. — „HOCH-LANTSCH” hölgyeknek, 40 színben 140 cm. széles, métere csak 3 kor. 16 fillér — „STYRIA” uraknak, minden színben 140 cm. széles, méter csak 7 kor. 50 fillér. Minták ingyen küldetnek. 20 kor. megrendelések bérmentve küldetnek.

Erster Grazer Kaufhaus in Graz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminisztérium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**XI. sorsjáték**)-I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főarúsítókknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzás **1902. november hó 20. és 21-én** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárát a Duna-utca felől) — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1902. évi október hó 26-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lónyay. Hazay.